

13 juni 2021 - viering Heilig Avondmaal

IN CHRISTUS' NAAM, STA OP!

Bijbellezing: Handelingen 3, 1-16

Het is al bijna twee jaar geleden, maar misschien weten sommige jongeren het nog: een Spaanse YouTuber (ReSet zo was zijn artiestennaam) had eens een misselijkmakende grap uitgehaald bij een zwerver. Hij gaf de zwerver Oreokoekjes met tandpasta. De Youtuber bedoelde het grappig, maar dat was het niet. De dakloze man, die behalve koekjes ook 20 euro kreeg, moest er van braken. ReSet filmde alles en zette het op YouTube en de video werd ontzettend vaak bekeken, maar waarschijnlijk niet op de manier waarop hij had gehoopt. Hij kreeg veel commentaar en haalde het filmpje daarom offline. Ook gaf hij de zwerver 300 euro zwijggeld.

Ondanks de maatregelen werd de Youtuber toch vervolgd door justitie.

Hij krijgt een fikse straf: een YouTube-verbod van vijf jaar, hij moet zijn kanaal verwijderen en hij moet de zwerver 20.000 euro geven. 'Koekje van eigen deeg', zou ik zeggen. Maar... triest hè? Hoe totaal anders gaan Petrus en Johannes om met die bedelaar die daar bij de poort van de tempel zit in Jeruzalem. Ook zij geven de bedelaar iets heel anders dan de bedelaar had verwacht, maar zoveel mooier!

Ik wil daar met u nu naar gaan kijken, niet alleen omdat het een heel mooie geschiedenis is waarin wij iets leren over hoe wij - in tegenstelling tot die Youtuber - wel moeten omgaan met kwetsbare mensen. Maar er is nog veel meer in die geschiedenis te ontdekken: in die ontmoeting met die bedelaar kunnen wij ook zien hoe God met u en mij wil omgaan. Zoals God toen op dat moment in het leven van die bedelaar verscheen ..., als je daar goed naar kijkt, dan kan je ook ontdekken hoe God Zichzelf in uw en jouw leven wil laten zien, op dit moment.

We volgen die bijzondere ontmoeting tussen Petrus, Johannes en de bedelaar even van moment tot moment.

Allereerst zien wij (vers 1) Petrus en Johannes op het uur van het gebed - het negende uur, dat is: later op de middag - naar de tempel gaan. Even terug naar de preek van vorige week: vorige week lazen wij over hoe de eerste christenen na Pinksteren hun gemeentelvenen vorm gaven. Ik vertelde dat er vier dingen waren, waar zij zich intensief mee bezig hielden als gemeente: de leer van de apostelen (de schat van het geloof met elkaar bewaren), de gemeenschap (het samenleven met elkaar en voor elkaar verantwoordelijkheid dragen), het breken van het brood (de maaltijd met elkaar houden en Avondmaal vieren) en de gebeden. De gebeden, dat waren waarschijnlijk onder andere de vaste joodse gebeden, die drie maal daags werden gedaan. Nu, dat zien wij nu hier dus Petrus en Johannes gaan doen op een van de gebedsuren, het negende uur: zij gaan naar de tempel om te bidden, om de gebeden te doen. Prachtig die vaste gebedstijden, die de dag structuur en inhoud geven.

Onderweg naar de tempel om te bidden komen zij een bedelaar tegen. Natuurlijk heel slim van die bedelaar om daar bij de tempel op dat moment te gaan zitten. Dat zie je natuurlijk vaak: bedelaars, of straatkrantverkopers, zoeken die plekken en die momenten op, waarop het het drukst is. Deze bedelaar

had het overigens niet zelf voor het uitkiezen. Hij was afhankelijk van de goodwill van zijn familieleden en of vrienden, want hij moest vanwege zijn verlamdheid worden gedragen. Maar bij de tempelpoort gaan zitten, op het moment van het gebed, dat was heel goed uitgekozen. Al die mensen die in de tempel gingen bidden tot God, die mensen konden natuurlijk niet zomaar voorbij lopen aan die bedelaar. Want hoe kan je God in de tempel gaan dienen en je naaste buiten de tempel vergeten? Want God Die in de tempel werd aanbeden, is een God van recht en van barmhartigheid. 'Ik wil geen offers, maar barmhartigheid'.

Nu tussen al die mensen lopen ook Petrus en Johannes richting de tempel... en dus richting de bedelaar. Wat ik dan altijd ingewikkeld vond in deze geschiedenis, is dat Petrus en Johannes bij de bedelaar stil gaan staan en hem heel sterk aankijken. En dat niet alleen, zij zeggen ook tegen deze bedelaar: 'kijk ons aan!' ... Ik heb daar altijd een wat onbestemd gevoel bij gehad. Het doet mij denken aan ouders die boos zijn op hun kinderen en dan tegen hun kinderen zeggen: 'kijk mij eens aan!' ... En ook moet ik denken aan



mensen die graag willen gezien worden in hun liefdadigheid. Zulke mensen stoppen niet onopgemerkt wat geld in het potje van deze bedelaar, nee, zij willen gezien worden: 'kijk ons eens!' ... Maar die aanvankelijk negatieve associaties zijn niet terecht, zo kan ik u vertellen. Want het is juist iets heel moois wat er hier gebeurt! Die bedelaar was waarschijnlijk gewend om naar de grond te kijken. Uit nederigheid. Want hij was maar een bedelaar... Maar Petrus en Johannes nodigen hem juist uit om hen aan te kijken. Om in contact met hen te komen. Petrus en Johannes doorbreken het patroon van 'wij zijn de weldoener - jij de bedelaar'. Zij willen dat zij elkaar in de ogen zullen zien van mens tot mens. Mooi hè? ... Straks zal er een heel bijzondere genezing van de bedelaar plaatsvinden..., straks zal deze bedelaar huppelen van zielenvreugd..., maar eigenlijk vindt hier al een heel

bijzondere genezing plaats: deze bedelaar wordt gezien als een mens die het waard is om ondanks zijn situatie en beperkingen echt volledig mens te zijn.

Dat wonder van de genezing heeft dus meer in zich dan dat iemand op bijzondere wijze gezond wordt. Petrus en Johannes lieten door hun houding zien dat God deze mensen zag. Zij waren mensen. En dus: beeld van God Zelf. Beschadigd en gehavend misschien. Besmeurd en besmet. Arm, kansloos. Het is allemaal anders gelopen dan... Maar toch beeld van God. Kostbaar voor God. Als mens. Wat hun situatie ook was.

Nu, dat wil ook het Avondmaal duidelijk maken: u en jij worden geroepen om op te staan en aan tafel te komen (of om het thuis in gedachten mee te vieren). Je wordt erbij geroepen zoals je bent. Misschien ook wel beschadigd, gehavend, getekend door je omstandigheden, zoals die bedelaar. Of beschaamd door de zonde, je zwakheid, je lastige karakter. Je raakt van bepaalde dingen maar niet van vrij. Je ziet jezelf steeds in dezelfde valkuilen stappen. Je komt misschien niet los van die negatieve gedachten. Je schiet tekort in je liefde tot anderen, in de liefde tot God... Het gevecht met die verkeerde verlangens duurt nog steeds voort. Wat heb je soms een gevecht met jezelf, met het leven... en wat staan wij bijzonder nietig tegenover de allerhoogste, heilige God! Maar God ziet door al die schade en schande, door die butsen en het verprutsen heen een mens. Beeld van Zichzelf. Zo ziet Hij u en zo roept Hij jou.

'Kijk ons aan'... Wij worden opgeroepen om op te kijken... tot God Die ons roept... En wij worden ook opgeroepen om aan

de Avondmaalstafel rond te kijken. Om elkaar als mens tot mens te zien. *Wij worden opgeroepen om door Gods ogen vol genade onszelf en ook de ander te zien.*

We gaan een stukje verder...

Petrus en Johannes kijken hem doordringend aan, maar het lijkt nog niet tot de bedelaar door te dringen wat er gaat gebeuren. Hij leeft nog in de modus van bedelaar-zijn en kijkt op wat voor aalmoes hij nu dan zal gaan krijgen. Maar wat er dan gebeurt: de bedelaar vroeg om een aalmoes... en opeens ontmoet hij Christus. 'In de Naam van Christus', zo spreekt Petrus namelijk uit, 'sta op en loop!'. 'In de Naam van Christus', dat is geen toverformule waarmee Petrus de meest bijzondere wonderen kan doen. Petrus kan zelf niet eens genezen, zo legt hij straks ook aan de verbaasde massa uit. 'In de Naam van' betekent in de Bijbel: Hij is Zelf aanwezig. Want de Naam, dat is God Zelf. 'In de Naam van Christus', dat betekent dus: Christus is hier Zelf aanwezig met Zijn genezende kracht. Als Petrus de Naam van Christus noemt, dan wordt dit moment heilig, dan wordt dit stukje grond voor de tempel voor een moment tot heilige grond. Hier is Christus, met Zijn kracht, met Zijn liefde, zegt Petrus. ... Hier is *Christus Zelf*, Die het leven van de bedelaar aanraakt. ... En dat maakt het zo bijzonder... De bedelaar zat gewoon te bedelen. Hij keek Petrus en Johannes aanvankelijk niet eens aan, zo vast zat hij in zijn situatie. Maar opeens mag hij zijn leven in het licht van Christus zien. Christus Die hem opzoekt. Christus Die aan hem verschijnt en zijn leven aanraakt

En dat is nou precies het prachtige wonder van het geloof! Dat Christus opeens voor je staat in je leven. Dat je in Zijn Naam opeens wordt aangesproken. Soms gewoon tussen de bedrijven door. Zomaar in je dagelijks leven. Zomaar op een zondag. Zomaar bij de Avondmaalsviering. Zomaar in dat gewone brood en de wijn. Of misschien ontdek je het pas morgen dat God naar je op zoek is. Onderweg naar school. Of thuis. Of... Opeens ontdek je dat Hij voor je levensdeur staat... Het geloof is namelijk niet mijn verlangen, of uw zoektocht. Het is *Gods* zoektocht naar ons. De Heere Jezus zoekt je op. Dat is Gods genade. Dat is Gods wonderlijke genade, dat *Hij* ons zoekt. Dat *Hij* de stap tot ons zet. Dat Hij opeens voor ons bedelaarspotje halt houdt... niet om het te vullen met zilver en goud..., maar om Zichzelf aan ons te geven.

Deze geschiedenis is zo wonderlijk, zo wonderlijk mooi... en dan moet het genezingswonder eigenlijk nog plaatsvinden... Daar kijken wij nu naar:

Petrus zegt (vers 6): 'Zilver en goud heb ik niet, maar wat ik heb, dat geef ik u: in de Naam van Jezus Christus de Nazarener, sta op en ga lopen!' ... Wat zou die bedelaar hebben gedacht bij de woorden 'zilver en goud heb ik niet'? Zou hij aanvankelijk een teleurstelling hebben ervaren? Of zou hij vol verwachting hebben geluisterd naar wat er dan wel zou komen? In ieder geval: hij mocht iets ontvangen, wat hij waarschijnlijk totaal niet verwacht had. Waar hij waarschijnlijk totaal geen rekening mee had gehouden..., maar wat zijn hele leven in een ander licht stelt.

En dat is precies wat er ook met het Avondmaal gebeurt. Want wat wij bij brood en wijn mogen vieren, daar zou je vanuit jezelf nooit naar gevraagd hebben. Want het past helemaal niet in je dagelijkse, drukke leven. Je kunt het nergens een plekje geven tussen alle andere dingen van je leven. Het gaat hier bij het Avondmaal, hier in de kerkdienst, over een totaal nieuw leven. Leven met God. Eeuwig leven in verbondenheid met de hemelse Vader. Het gaat over niets minder dan redding van de dood. Kwijtschelding van je schuld. Sterven en opstaan met Christus. Een totaal nieuw bestaan, vervuld met Gods Geest. Omdat Christus voor ons is gestorven... en is opgestaan.

Ik hoop eigenlijk dat het u net zo zal overvallen, zoals bij die bedelaar. Ook al vierde u misschien voor de zoveelste keer Avondmaal, maar dat er toch weer die verwondering mag zijn: brood en wijn, Zijn lichaam en bloed... zo kostbaar... een geschenk dat al het goud en zilver van de wereld te boven

gaat: nieuw, eeuwig leven met God. Redding. Aanvaarding. Genade. Bevrijding. Rust. Gods vriendschap. Gods liefdevolle ogen op mij gericht.

En dan... Lukas beschrijft prachtig hoe dit geschenk de bedelaar totaal verandert. Aan het begin vertelde Lukas namelijk dat deze man gedragen moest worden. Hij was voor mensen een last, in meerdere opzichten. Maar nu (vers 7) 'onmiddellijk werden zijn voeten en enkels vast'. Is dit een medische diagnose van de arts Lukas? Of is dit een geestelijke uitspraak? Ik denk in ieder geval ook het laatste. Deze mens kon weer op zijn voeten staan. Hij mocht zijn wankele leven achter zich laten. Zijn moeten-verdragen en moeten-gedragen-worden veranderde in draagkracht. Hij stond op in een nieuwe manier in het leven. Hij kon gaan. Hij kon het leven aangaan. Want hij was opgericht en zijn voeten en enkels waren nu vast.

Opgerecht zijn. Opgewekt zijn, zo kan je dit Griekse werkwoord ook vertalen. Het is hetzelfde werkwoord waarmee wordt verteld dat God Zijn Zoon heeft opgewekt uit de dood. In dit genezingswonder van de bedelaar, zie je het wonder wat wij vieren en ontvangen bij het Avondmaal. Je krijgt brood en wijn, voedsel en drank, waarmee je wordt *opgericht*. Op je voeten wordt gezet. Waardoor je stevig mag staan in je leven. Opgerecht. Opgewekt. Vanuit de dood naar het leven. Een nieuw leven met God! Je kunt gaan. Je kunt de week weer aangaan. Wat er deze week ook zal gebeuren. Misschien dat je knikkende knieën zult hebben, of dat de moed je in de schoen zal zakken. Misschien dat alles juist heel kabbelend en rustig zal verlopen deze week. Maar vergeet niet dat je voeten en enkels mogen zijn vastgezet. Je mag met Christus opgewekt zijn. Je mag leven vanuit de kracht van Christus. Kracht om te gaan. Kracht om het nieuwe leven aan te gaan.

En hoe eindigt deze ontmoeting met de bedelaar? De bedelaar gaat na jarenlang bedelen er eindelijk eens flink van genieten? Misschien wel, maar ik zie eerst iets anders: de bedelaar huppelt samen met Petrus en Johannes richting de tempel. Hij gaat met hen mee om God te loven en te danken. Die ontmoeting in Christus' Naam, dat moment waarop hij als mens, als beeld van God werd gezien en aanvaard, dat moment waarop hij vervolgens het geluk van zijn leven mocht ontvangen, dat moment besluit hem om voortaan richting God te leven. 'Ik zal met vreugde in het huis des HEEREN gaan om daar met lof Uw grote Naam te denken', zo zingt Psalm 116.

Prachtig: de bedelaar die vanwege zijn lichamelijke onvolmaaktheid buiten de tempel moest blijven, mag nu als nieuw geworden mens het tempelterrein betreden. Want God roept onvolmaakte bedelaars in Zijn nabijheid. Buitenstaanders worden tot Zijn vertrouwelingen. Want de weg is vrijgemaakt. Door Christus.

Dankzij Christus is er geen hindernis meer om in te gaan. Dankzij de Naam van Jezus is er geen hinder meer om aan te gaan.

In Zijn Naam mogen wij huppelend van zielevreugd verder, omdat je een geschenk mag ontvangen wat alle zilver en goud van de wereld te boven gaat.

Kom, want alle dingen zijn gereed.